

“ ਪੜ੍ਹੋ ਪੰਜਾਬ ਪੜ੍ਹਾਓ ਪੰਜਾਬ ”- ਗਣਿਤ

ਵਿਸ਼ਾ- ਹਿਸਾਬ

ਜਮਾਤ- ਦਸਵੀਂ

ਤਿਆਰ ਕਰਤਾ- ਟੀਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਸਮਾਂ-1 ਘੰਟਾ

(29-04-2020)

ਕੁਲ ਅੰਕ-20

(ਰਚਨਾਵਾਂ)

1. 7.6 cm ਲੰਬਾ ਇੱਕ ਰੇਖਾ ਖੰਡ ਖਿੱਚੋ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ 5:8 ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡੋ। ਦੋਨਾਂ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਮਾਪੋ।

Draw a line segment of length 7.6 cm and divide it in ratio 5:8. Measure the two parts.

2. 3cm ਅਰਧ ਵਿਆਸ ਦਾ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਖਿੱਚੋ। ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਧਾਏ ਗਏ ਵਿਆਸ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ 7cm ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਸਥਿਤ

ਬਿੰਦੂ P ਅਤੇ Q ਲਓ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਬਿੰਦੂਆਂ ਤੋਂ ਚੱਕਰ ਤੇ ਸਪਰਸ਼ ਰੇਖਾਵਾਂ ਖਿੱਚੋ।

Draw a circle of radius 3cm . Take two points P and Q on one of its extended diameter each at a distance of 7cm from its center . Draw tangents to the circle from these two points P and Q.

3. 8 cm ਲੰਬਾ ਇੱਕ ਰੇਖਾਖੰਡ AB ਖਿੱਚੋ। A ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਮੰਨ ਕੇ 4cm ਅਰਧ ਵਿਆਸ ਦਾ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਅਤੇ B ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਲੈ ਕੇ 3cm ਅਰਧ ਵਿਆਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਚੱਕਰ ਖਿੱਚੋ। ਹਰੇਕ ਚੱਕਰ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਚੱਕਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਸਪਰਸ਼ ਰੇਖਾਵਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰੋ।

Draw a line segment AB of length 8cm .Taking A as center , draw a circle of radius 4cm and taking B as center, draw another circle of radius 3cm.Construct tangents to each circle from the centre of the other circle.

4. 6 cm ਅਰਧ ਵਿਆਸ ਦਾ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਖਿੱਚੋ। ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ 10 cm ਦੂਰੀ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਚੱਕਰ ਤੇ ਸਪਰਸ਼ ਰੇਖਾਵਾਂ ਦੇ ਜੋੜੇ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਬਾਈਆਂ ਮਾਪੋ।

Draw a circle of radius 6 cm . From a point 10 cm away from its center construct the pair of tangents to the circle and measure their lengths.

5. 5 cm ਅਰਧ ਵਿਆਸ ਦੇ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦੋ ਸਪਰਸ਼ ਰੇਖਾਵਾਂ ਖਿੱਚੋ, ਜੋ ਆਪਸ ਵਿੱਚ 60 ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਕੋਣ ਤੇ ਝੁਕੀਆਂ ਹੋਣ।

Draw a pair of tangents to a circle of radius 5 cm, inclined each other at 60° . (5 x 4 = 20)